బ్రతక నేర్చినవాడు

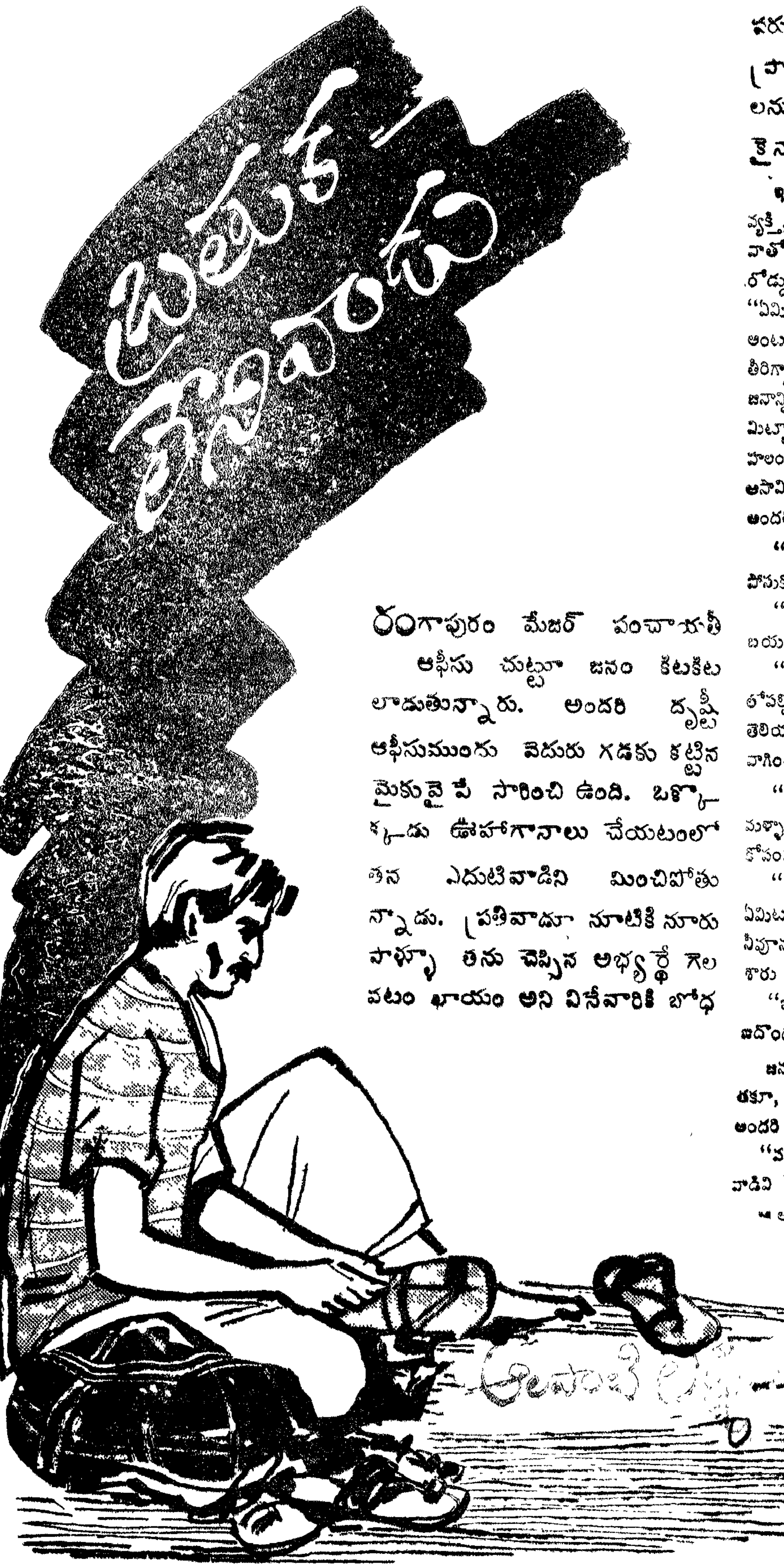

రంగాపురం మేజర్ పంచాయతీ ఆఫీసు చుట్టూ జనం కిటకిట లాడుతున్నారు. అందరి దృష్టీ ఆఫీసుముందు వెదురు గడకు కట్టిన మైకు వైపే సారించి ఉంది. ఒక్కొక్కడు ఊహాగానాలు చేయటంలో తన ఎదుటివాడిని మించిపోతున్నాడు. ప్రతివాడూ నూటికి నూరుపాళ్ళూ తను చెప్పిన అభ్యర్థే గెలవటం ఖాయం అని వినేవారికి బోధపరుస్తున్నాడు. అందరూ తమ అభిప్రాయాలను యితరులకు వినిపించాలనుకొనే వారే; వినేవారు మచ్చుకైనా కనపడటంలేదు.

ఇంతలో పంచాయతీ ఆఫీసులోనుండి ఒక వ్యక్తి, మొఖంమీదనుండి కారే చెమటబొట్లను ఖండువాతో తుడుచుకుంటూ ఎగరొప్పులు రొప్పుతూ రోడ్డుమీద కొచ్చాడు. జనం అతణ్ణి చుట్టివేశారు. "ఏమిటీ విశేషం! ఎవరికెన్ని వోట్లు వచ్చాయి" అంటూ, తలా ఒకప్రశ్న కుప్పించివేశారు. అతడు తిరిగ్గా దగ్గి, చిరునవ్వుతో తనచుట్టూ మూగిన జనాన్ని చూశాడు. ప్రతివాడి ప్రాణం కొట్టుమిట్టాడింది. అతడేమి చెపుతాడో నని కుతూహలంతో రెప్పలార్పకుండా చూస్తున్నారు. ఆ వచ్చిన ఆసామీ: "ఇంకా లెక్క ముగియలేదు" అన్నాడు. అందరి ప్రాణాలు ఉసూరుమన్నాయి.

"అయితే ఎంతవరకు వచ్చింది లెక్క?" ఊపిరి పోసుకొని అడిగిందొకప్రాణం.

"తొందరలోనే వింటారుగా— నన్ను కొంచెం బయటకు పోనీయండి."

"వీడెవడ్రా, ఉసూరుమియ్యాలాగున్నాడు. తోపల్నించి పెద్దపోటుగాడులా వస్తున్నాడు; లెక్క తెలియదంట— లెక్క". ఒక గడుగ్గాయి పిండం వాగింది.

"ఎవరయ్యా నువ్వు? ఏమిటీ అంటున్నావు? మళ్ళా అను" అన్నాడు లోపలినుండి వచ్చిన వ్యక్తి కోపంగా ఆ గడుగ్గాయివేపు చూస్తూ.

"ఎంతవరకు వచ్చింది లెక్కఅంటే చెప్పకుండా ఏమిటయ్యా— అరుస్తున్నావు. పైగా వెకిలినవ్వొ నీవూనూ." నలుగురూ నాలుగు మాటలు అడిగేశారు ఆసామిని.

"ఇప్పటివరకూ మనవాడిదేనయ్యా మెజారిటీ. ఐదొందల మీదుంది లెక్క."

జనమంతా ఒక్కసారి తెల్లబోయారు. 'ఇంతకూ, మనవాడే నంటే ఎవడూ?' అనే ప్రశ్న అందరి మొఖాల్లోనూ తాండవించింది.

"మనవాడంటే ఎవడయ్యా? నీ వే గ్రూపు వాడివి?" మళ్ళీ ప్రశ్నల వర్షం కురిసింది.

ఆ ఆసామీ కాస్త వినుక్కున్నాడు. ఎంత చెప్పినా

వీరికి అర్థంకాదేం అనే చూపు అందరివేపూ విసిరేసి, తాపీగా "వింటారుగా కొంచెంసేపటికి—వైకుంఠ" అంటూ, మూగిన గుంపును నెట్టుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

"బడా పెద్దమనిషి! మనల్ని పెద్ద 'సస్పెన్సు'లో పెట్టాడు."

"పెద్ద దేశనాయకుళ్ళాగా వచ్చాడు. ఒకముక్క చెప్పలేదు. పైగా లాల్చీ—వీడూనూ!"

"ఉట్టి దేభ్యంగాడు. తనకు తెలియకపోతే తెలియదని ఏడవరాదూ. పెద్ద తెలిసినట్లు మళ్ళీ ఒక పోజు."

అనవలసిన మాటలన్నీ అయిపోయినాక గుంపు చెదరిపోయింది. ఇద్దరిద్దరూ, ముగ్గురు ముగ్గురుగా చీలిపోయి అంతా మళ్ళీ సంభాషణల్లో పడిపోయారు.

పకోడీల పరమయ్య కొట్టు పక్కగా రెండు కాళ్ళూ ముడుచుకొని కాళ్ళచుట్టూ చేతులు చుట్టేసి, దిక్కుమొహంతో కూర్చున్నాడు చెప్పుల షాపు కనకాయ్.

ఊళ్ళో పెద్దమనుషులు పదిమంది వచ్చి, పదేపదే చెప్పినమీదట తమ వాడలో రిజర్వు సీటుకు పోటీ చేశాడు కనకాయ్. అంతవరకూ ఆ సీట్లో కనకాయ్—మామ తిరపతయ్య ఉండేవాడు. ముందుగా కనకాయికి మెంబరుగా నిలబడదామనే భావం కలిగలేదు. తన చెప్పుల షాపులో ఆనవాయితీగా చెప్పులు కుట్టించుకునే పెద్దలు ఒక్కరొక్కరూ చెప్పగా చెప్పగా పోనీ, ఒకసారి నిలబడి చూస్తే ఏమి పోతుంది అనుకున్నాడు. పెళ్ళాం గౌరమ్మతో ఆ మాటే అంటే, "ఏదో మానాన బతుకు వెళ్ళబోసుకుంటున్న మనకెందుకీ నిలబడటం" అంది. అంతటితో ఊరుకున్నాడు కనకాయ్.

రోజురోజుకూ ఎన్నికలు దగ్గర పడుతున్నాయి. నామినేషన్లు వేసే గడువు మరో పదిరోజులు ఉంది. బియ్యంకొట్టు మల్లయ్యగారు, ఫ్యాన్సీషాపు నిత్యానందంగారు, కమీషన్ దుకాణం గురునాథంగారు, విశ్వేశ్వర శర్మగారు — అందరూ కలిసి ఒక రాత్రిపూట గూడెం వచ్చి, కనకాయిని పేరుపెట్టి పిలిచారు. ఎవరూ అంటూ తలుపుతీసిన కనకాయ్ వాళ్ళని చూసినవెంటనే క్షణంసేపు తెల్లబోయాడు. కొంచెం సేపటికి తెప్పరిల్లి అందరికీ దండాలు పెట్టి నిలుచున్నాడు.

"నీతో కొంచెం పనిఉండి వచ్చాముర కనకాయ్" విశ్వేశ్వర శర్మగారు ముందుగా మాట్లాడారు.

"పని ఉంటే, యింతమంది దొరలంతా కలిసి ఈ గూడెంలోకి రావాలా దొరా! తమరు కాకితో కబురుచేస్తే మీ వద్దకు రెక్కలు కట్టుకొని వచ్చి వాలనూ!" అన్నాడు చేతులు కట్టుకుంటూ కనకాయ్.

"ఇటు రా, కనకాయ్. కొంచెం ఆ మాల చెరువు కట్టకేసి పోదాము— మాట్లాడే సంగతులు చాలా ఉన్నాయి" అన్నాడు గురునాథంగారు.

"పదండి దొరా! మీ రెక్కడికి పోదామంటే అక్కడికి వస్తా" అంటూ, వారందరికీ ప్రక్కగా నడుస్తూ దారితీశాడు కనకాయ్.

"ఇంతమంది కలసికట్టుగా గూడెం ఎందుకు వచ్చారబ్బా! ఇంత పెద్ద ఆసాములకు నాతో మాట్లాడే పని యేమొచ్చిం"దనుకుంటూ తికమక పడిపోతున్నాడు కనకాయ్.

అందరూ చెరువుకట్టమీద ఆంజనేయ దేవాలయం దగ్గర అరుగులమీద చతికిల పడ్డారు. కనకాయి అరుగులకు దిగువభాగంలో బండమీద కూర్చున్నాడు.

"నీవు మాకో మాట ఈయాలి కనకాయి. ఆ తరువాత జరిగే సంగతులు మేము చూచుకొంటాము" అంటూ ప్రారంభించాడు శర్మగారు.

కనకాయికి ఏమీ అర్థంకాలేదు. "ఏమిటి శర్మగారనేది? నే నేం మాటనీయాలి? తరువాత వీరు చూచుకునేదేమిటి?" అని మనసులో చాలా మథనపడిపోయాడు.

"మీరు చెప్పింది నేను కాదనే పాటివాడనా దొరా! ఏమి కావాలో చెప్పండి. నా చేతనయితే చిటికెలో తీసుకొచ్చి మీ పాదాలముందు పడేస్తా" అన్నాడు.

"కనకాయ్!" అంటూ, గురునాథంగారు కొంచెం సేపు ఆగారు. "పంచాయతీబోర్డు ఎలక్షన్లు దగ్గరపడుతున్నాయి. మరో వారంరోజుల్లో నామినేషన్లు దాఖలు చేయాలి. నేను యిదివరకే ఒకటి రెండుమాట్లు మెంబరుగా నిలబడమని నీతో చెప్పాను. ఇంతకూ ఆ విషయం ఏమి చేద్దామనుకున్నావు. ఇంతమందిమీ కలిసి యీ వార్డుకు పోటీచేయమని నిన్ను అడగటానికి వచ్చాము. మరి నీ అభిప్రాయమేమిటో చెప్పు" అన్నాడు.

కనకాయ్ యేమీ చెయ్యలేక చేతులు పిసుక్కున్నాడు. "నా తాహతెంత — నే నెంత దొరా! నాకీ పంచాయతీ మెంబరూ వద్దు—ఏమీ వద్దు. కలిగిందేదో కలో గంజో త్రాగి బతుకుతున్నవాణ్ణి. పెద్దలకే యివన్నీ తగుతాయి. నేను నిలబడను దొరా!" అన్నాడు.

"పిలిచి పిల్లనిస్తామంటే వద్దంటావేమిట్రా కనకాయ్. అది సరే గాని, నీ మామ కూడా యింత వరకూ మెంబరే కదా. దీనివల్ల వాడికేమైనా పూచిక పుల్లంత నష్టం కలిగిందా! పైగా వాడికి ఎంత పలుకుబడి వచ్చింది. గూడెం మొత్తానికి పెద్దయినాడు కదా! నా మాట విని నీవు కూడా ఈసారికి నిలువబడు. బాగు పడతావు" అన్నాడు నిత్యానందంగారు.

"నన్నింత పెద్దచేసి, పిల్లనిచ్చి పెళ్ళిచేసిన మామ కెదురుగా ఎట్లా నిలబడను దొరా! నన్ను మన్నించండి. ఇంకేమయినా చేస్తాను. ఈ ఒక్కతూరికి నన్ను వదలిపెట్టండి" అని నసిగాడు కనకాయ్.

"ఆరే కనకాయ్! గెలవటం, ఓడిపోవటం దేవుడిమీద ఉందిరా. నీవు మాకు నచ్చావు కాబట్టి ఇంతగా చెప్పవలసివచ్చింది. నిన్ను ఇంత పెద్దవాణ్ణి చేసింది నీ మామేనని అంటున్నావు — కాదని ఎవరన్నారు? నీవు నిలబడినంతమాత్రంలో నీ మామకు వచ్చే నష్టమేముంది. నీకు పిల్లనిచ్చినంత మాత్రాన, వాడి కాళ్ళనీళ్ళు తాగుతావురా వెర్రివాడా! ఒకవేళ నీ వలన యీ పని కాకపోతే తేల్చిచెప్పు. మరొక మార్గం చూచుకొంటాము. నీవు కాకపోతే, మనుషులే లేరంటావా? ఈ గూడెంలోనే నీకు బదులుగా యింకొకడు నిలబడతాడు. ఆలోచించుకో; ఇందువల్ల నీ మామ పరువు యేమీ పోదు. ఏమంటావ్" అన్నాడు పుల్లయ్యగారు.

కనకాయ్ ఒక్కక్షణం మాట్లాడలేదు. తరువాత మెల్లగా కోలుకొని "దొరా! అదికాదు; మా మామ నింతవరకూ కాదని ఏ పనీ చేయలేదు.

—35వ పేజీ చూడండి

పల్లె మొగ్గ

కోపల్లె శివరావు

మాట్లాడకే మల్లి!
మధుర లాలన వల్లి!
మాటాడితే నీవు
మనిషివై పోతావు!
కమనీయ రాగాల
కరిగేటి ఎడద

నిబిడ కలుషిత భావ
నిలయ మౌతాది!
మాటాడకే మల్లి!
మధుర మానస వల్లి!!
మాటాడనందుకే
మమత గోలిపేవు
మరులు గొల్పుట జేసి
మానవుల మించి-

దైవ సన్నిధి పొంచి-
ధ్యానించి-భజియించు
భాగ్యమ్ము లభియించె...నీ
జన్మ తరియించె!
మాటాడకే మల్లి!
మురిపాల వల్లి!!

మాటాడకుండగనె
మన్ననలు గొమ్మ!
కలకు రా గుండియవు
కాబోకు సుమ్మ!!
నడయాడుమా మల్లి!
నయగార మొలుక!
సార్వజనీన భావ
సంపదలు జిలుకు...నీ

పుప్పొడిలో రేణువౌ
పున్నమి దుదాక!
మాట్లాడకే మల్లి!!
మధుర లాలన వల్లి!!
మాటాడకే మల్లి!
మధురమానస వల్లి!...

బ్రతుకలేనివాడు

23—పేజీ తరువాయి

పెద్దలందరూ కలిసి యింతగా వచ్చి చెపుతూంటే కాదనటానికీ మనసు ఒప్పటంలేదు. ఏమి చేయటానికీ పాలుపోకుండా ఉంది'' అంటూ కొంచెం మెత్తబడ్డాడు కనకాయ్.

''ఇదుగోరా కనకాయ్ ! నీకేమీ భయంలేదు. నీవు ఊఁ ! అనూ. పై సంగతి మేము చూచుకొంటాము. నీవు గెలవటం మాత్రం ఖాయం. ఎవరైనా గొప్పవాడవుతుంటే, వాళ్ళ వాళ్ళందరికీ సంతోషంగా ఉంటుంది. నీవు గొప్పవాడవు కాబోతుంటే నీ మామ కాదంటాడా— నీ గుండెమీద చెయ్యివేసుకొని చెప్పు'' అన్నాడు శర్మగారు.

''ఎబ్బే! అంత మాట నే ననలేను దొరా ! నా బాగు కోసం నా మామ చాలా కష్టపడ్డాడు. సరే మీ అందరి యిష్టప్రకారమే నిలబడుతాను. ఏం చేయమంటారో చెప్పండి'' అన్నాడు; ఏమీ మాటలు దొరకక కనకాయ్.

''కనకాయ్ ! ఇదే చెపుతున్నాను. మే మేదో అనుకొనిపోతామని మాత్రం ఒప్పుకొనబోకు. నీకు పూర్తిగా యిష్టమైతేనే నిలబడు. తీరా అంతా అయిన తరువాత ఫలానివారివల్ల నిలబడవలసివచ్చిందనే నేరం మాత్రం మా మీద వెయ్యబోకు. మీ గూడెంలో అందరికంటే తెలివైనవాడవని ఇంతగా చెపుతున్నాము. ఈ సంగతి ఈ నాలుగు రోజులవరకూ ఎవ్వరితో అనవద్దు. నీవు గెలవటం మాత్రం ఖాయం. దానికయ్యే ఖర్చులన్నీ మేమే భరిస్తాము. ఈ విషయం ఎవరి దగ్గరా అనను, మెంబరుగా నిలబడతానని ఈ దేవుడి ముందు అను కనకాయ్ ! ఎందుకంటే మేము మరి ఒకరితో ప్రయత్నం చెయ్యకుండా సరిపోతుంది'' అన్నాడు శర్మగారు.

''దొరా! అన్నమాటను మార్చుకోవటం నాకు తెలియదు. అయినా మీరు అంతగా అడుగుతున్నారు కాబట్టి యీ దేవుడిమీద ఒట్టేసుకుని చెబుతున్నా ! నేను నిలబడేది నిజం. ఎవరు అడ్డువచ్చినా ఆగను'' అన్నాడు దృఢంగా కనకాయ్.

''కనకాయ్ నిలబడటం ఖాయమయింది మల్లయ్యగారూ ! ఇక మన పనిమీద మనం ఉందాం— కనకాయ్ ! రేపు మల్లయ్యగారి దగ్గరకు పోయి ఫారం మీద సంతకంచెయ్యి. ఈ సంగతి ఎక్కడా చెప్పబెట్టకు సుమా! తెలిసే రోజుకు ఎట్లా అయినా తెలుస్తుంది — మేము వెళ్ళివస్తాము''— అంటూ లేచాడు శర్మగారు.

అందరినీ సాగనంపి యింటికి వచ్చాడు కనకాయ్. గౌరమ్మ ''ఎవరా వచ్చింది'' అన్నది మొగుడితో.

''ఊళ్ళో పెద్దల్లే. రేపు పది చెప్పుల జోళ్ళు కావాలంట'' అంటూ మంచంమీద పడుకుని ముసుగుపెట్టి అంతవరకూ జరిగిన సంఘటనలను ఆకళింపు చేసుకుంటానికి ప్రయత్నం చేశాడు కనకాయ్.

''ఎంత పని ఉన్నా, పెద్దలు గూడెంలోకి రావటం ఏమిటి ! అయినా ఒక్కసారే పది చెప్పుల జోళ్ళ అవసరం ఏమొచ్చిందబ్బా !'' అనుకుంటూ గౌరమ్మ ఆశ్చర్యపోయింది.

నామినేషన్లు దాఖలుచేసిన మరునాడు గూడెంలో కనకాయ్ మెంబరుగా నిలబడినాడన్న వార్త వెలుగులోనికి వచ్చి చకచకా అన్ని మూలలకు పాకిపోయింది.

గౌరమ్మ గూడెంలో చెప్పుకుంటూన్న సంగతి మొగుణ్ణి అడిగింది. వాడుకాస్తా మాట తప్పించటానికి ప్రయత్నం చేసేవరకు పట్టుపట్టి అడిగింది.

''ఒసే గౌరీ ! ఆ రోజు పెద్దలంతా వచ్చి ఒకటే పట్టుబట్టారే. వాళ్ళనే నమ్ముకున్నోరం కదా— చివరికి చేసేదిలేక సరేనన్నాను. అన్ని ఖర్చులూ వారే భరిస్తారంట'' అన్నాడు కనకాయ్.

గౌరమ్మ నెత్తీనోరూ కొట్టుకొని యేడ్చింది. మావాఁ అల్లుళ్ళ మధ్య యినేమి పోటీలంటూ కనకాయిని నిలబడ వద్దని బ్రతిమాలింది.

''చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకుంటే లాభం లేదే గౌరీ ! నావల్ల తప్పుజరిగి పోయింది. ఇప్పుడు నిలబడనంటే ఆ పెద్దమనుషుల్ని అవమానం చేసినట్లు—ఊళ్ళో గుప్పెడు నూకలు పుట్టవు.''

''ఇంతకుముందా బుద్దేమయిపోయింది రా మావా? అయినోళ్ళతో విరోధం తెచ్చుకుంటున్నావు. ఇక మీద ఆ యింటిమీద కాకి యీ యింటిమీద వాలకుండా చేశావు'' అంటూ గౌరమ్మ కొంగుతో కళ్ళొద్దుకుంది.

తెల్లారి ఎండెక్కిన తరువాత షాపుకాడికి పోతూంటే కనకాయ్‌కి వాడి మావ ఎదురుపడ్డాడు: ''ఒరే కనకం! మెంబరుగా నిలబడ్డావంటగా''అన్నాడు.

''అవును మావా ! అందరూ ఒక్కతీరుగా బలవంతాడుతూంటే కాదనలేకపోయినా ! నావల్ల తప్పు జరిగిపోయింది'' నీళ్ళు నమిలాడు కనకాయ్.

''పెద్ద వాడివై పోయావు. నువ్వెందుకు తప్పు చేస్తావులేరా'' అంటూ నోటిలో వెలిగే చుట్ట తీసి తుపుక్కున ఉమ్మేసి పక్కకు తొలిగిపోయాడు కనకాయ్ మావఁ తిరుపతయ్య.

తీగల్లాగా అల్లిబిల్లిగా పెనవేసుకుంటూన్న గతంలోనుండి తేరుకునేసరికి పుల్లిగాడు దారిఁబోతూ, కనకాయ్‌ని చూచి దగ్గరకు వచ్చాడు.

''ఏమిరోయ్ కనకం ! యిక్కడ కూచున్నావ్. గొప్పగొప్పోళ్ళంతా అక్కడ మైకుదగ్గర ఏం జరిగిందోనని కొట్టుకుచస్తున్నారు.''

కనకాయ్ పుల్లిగాణ్ణి రమ్మని ప్రక్కన కూర్చోమన్నాడు. పుల్లిగాడు కూర్చున్నతరువాత ''ఏమిరా బావా! ఏంటి సంగతులు. మా మావకు చాలా తప్పు చేసినాను. ఎరక్క దిన్లో కాలుపెట్టాను. గౌరి అప్పటినుండి ఏకధారగా ఒకటే ఏడుసనుకో. ఏమీ తోచక చస్తున్నాను'' అన్నాడు.

''ఒరే కనకం ! నా దగ్గరనుండి నువ్వేదో లాగుదామనుకున్నావుగాని, నీ సరస నా కేం నచ్చలేదురా. నువ్వు నిలబడ్డతరువాత మీ మావ తాను నిలబడటం మానుకుందా మనుకున్నాడు. కానీ నీకు పట్టిన శని గ్రహాల్లాంటివే మీ మావకుపట్టాయి. అయినా నిన్ను యింతవాడిని చేసిన మామకే పోటీ తగలటం బావుల్లేదురా'' అన్నాడు పుల్లిగాడు.

ఇంతలో పంచాయతీ ఆఫీసుదగ్గర మైకుల గరగరలు వినిపించాయి. ఇద్దరూ చెవులు రిక్కించి దీక్షగా విన్నారు.

''రెండవ వార్డులో రిజర్వుడు సీటుకు జరిగిన ఎన్నిక ఫలితాలు: ఇందులో సోమికర్ల కనకయ్య గెలుపొందాడు. అతనితో పోటీచేసిన తిరుపతయ్య

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

విరామకాలంలో ఇంటిలో పోస్టల్ ట్యూషన్‌ద్వారా హోమియోపతి చదివి, గవర్నమెంటు రిజిష్టర్డు కాలేజిద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

ప్రాస్పెక్టస్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.

Indian Homoeopathic College,
(APW), ULLUNDUR CITY

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

H. M. V.

క్రొత్తమోడలు రేడియోలు
పనిచేయుటలోను, శ్రావ్యములోను
శ్రేష్ఠమైనవి

"లిటిల్ నిప్పర్" AC/DC
మోడలు 5270 ధర రూ. 250/-
"7 ట్రాన్సిస్టర్ కాస్మోపొలిటన్"
మోడలు 5760 ధర రూ. 350/-
"8 ట్రాన్సిస్టర్ ఫైర్ బర్డు"
మోడలు 5761 ధర రూ. 475/-
(ఎక్సైజు, స్థానికపన్నులు అదనం)
అనేకరకాల రేడియోలు, స్పేర్‌పార్ట్సులు లభించును

మాధవ & కో.
పార్కురోడ్ : విజయవాడ 1.

ఐటెక్స్ (కాటుక)

శాస్త్రీయంగా తయారైనది

అరవింద్ లేబరేటరీస్
పి. బి. 1415, మద్రాసు 17.

తెలంగాణా జిల్లాలకు, హైదరాబాద్ మినహా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ఏజెంట్లు

ప్రగతి ఏజెన్సీస్,
పులిపాటివారి వీధి, విజయవాడ 1.

కొట్టిపోయాడు. ఓట్ల వివరాలు: రామికర్ల కనకయ్య 956, కొంపెల్ల తిరపతయ్య 893, చెల్లని వోట్లు 14" అంటూ వినిపించింది.

మైకులో తన విజయవార్త వినేసరికి కనకాయ్‌కి వడి ఎండాకాలంలో మిట్టమధ్యాహ్నం తలపైన చన్నీళ్ళస్నానం చేసినంత పనయింది. తాను పంచాయతీ బోర్డు మెంబరయ్యాడు. గుండె పైకీ, క్రిందికీ కొట్టుకుంది. ఊపిరి సలుపుకునేటప్పటికి పుల్లి

బ్రతుకలేనివాడు

గాడు "వస్తా; కనకం" అంటూ పైమీద తువ్వాలు ఒకసారి జాడించి చొక్కాలేని భుజంపై వేసుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

దూరంగా కనకయ్యకూ "జై" అంటూ వినిపించింది. కనకాయ్ ఒళ్ళంతా పులకరించింది. పంచాయతీబోర్డు మెంబరు కనకయ్యకూ అని ఒకరంటే "జై" అని మరికొందరు అందుకుంటూ అటు వేపే వస్తున్నారు.

కనకాయ్‌కి కంపరం ఎత్తింది. జై కొట్టే వాళ్ళంతా తనకు దగ్గరగా వచ్చేస్తున్నారు. వాళ్ళకు ఎదురుగా పోదామనుకున్నాడు. ఒళ్ళంతా సిగ్గుతో ముడుచుపోయినట్లయింది. "అమ్మో! యింతేమైనా ఉందా! వాళ్ళ కంటపడితే అమాంతంగా చుట్టు ముట్టేయరు! అంతమందిలో తనేం

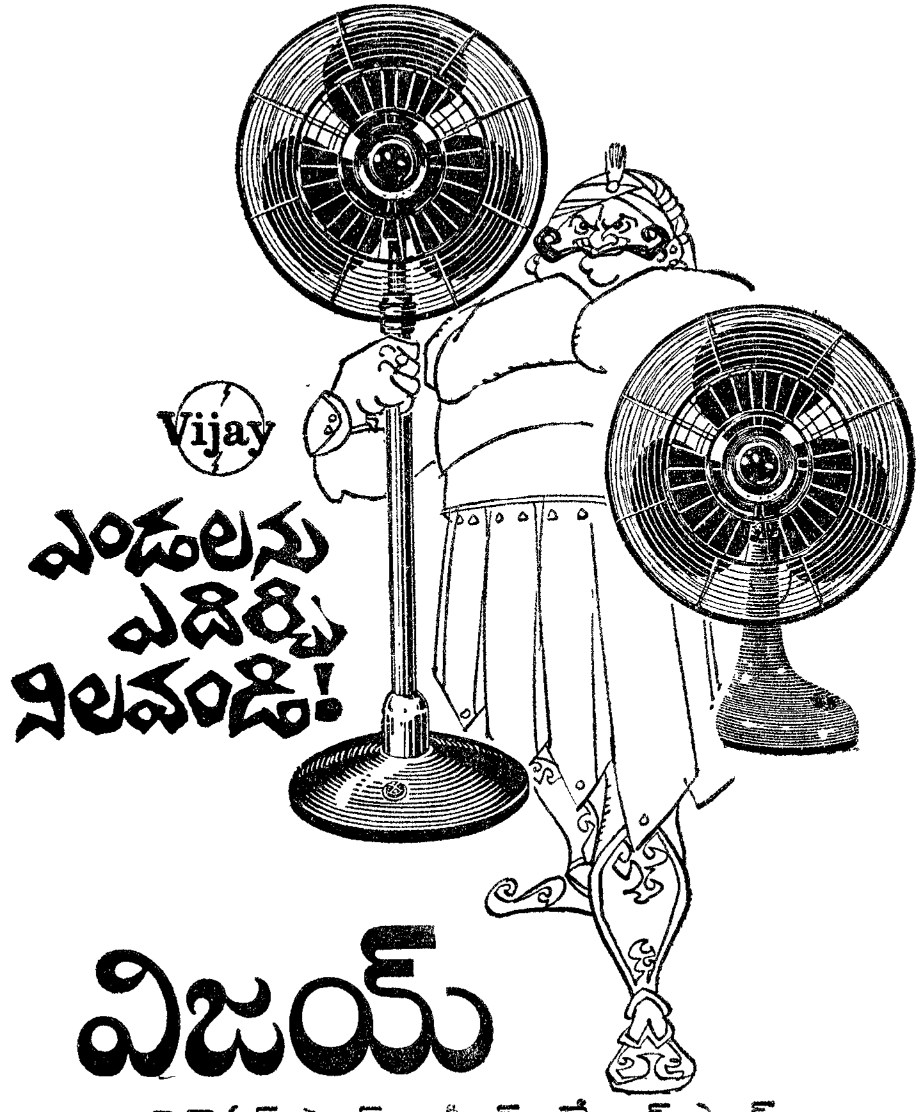

మాట్లాడ లేస్తాడు."

మెల్లగా లేచి తలకాయ వెనక్కు త్రిప్పకుండా తడబడపడే కాళ్ళతో యుంచుమించు పరుగెత్తాడు. దూరంగాఉన్న సందుదారినపడి కొంపచేరుకొని మంచంపై కూలబడి ఊపిరి పీల్చుకుని "బతికి పోయా" ననుకున్నాడు కనకాయ్.

సుమారు మూడు గంటల ప్రాంతంలో కనకాయ్ యింటికి శర్మగారివద్దనుండి కబురువచ్చింది సాయంత్రం ఊరేగింపు ఉంది. వెంటనే బయలుదేరి రమ్మన్నారని" వచ్చినమనిషి చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

కనకాయ్ చక్కగా స్నానంచేసి తనకు ఉన్న బట్టలలో మంచివాటి కోసం వెదకటం మొదలుపెట్టాడు. ఒకదానికి గూడపైన చినిగింది. మరో దాని "కాలర్" పిగిలిపోయింది. కొంచెం బాగున్న చొక్కా దండెంమీద ఆరవేసిఉంది. తాకి చూస్తే చల్లగా తడిగా తగిలింది. కనకాయ్‌కి చెడ్డ చిరాకు పుట్టుకొచ్చింది. ఈ కొంపలో అవసరానికి ఒక్కటీ ఉండి చావదనుకుంటూ ఆ గూడపైన చిరిగిన దానినే తొడుక్కొని చినుగు కనిపించకుండా పైనో తువ్వాలు కప్పుకుని శర్మగారి వద్దకు బయలుదేరాడు.

దారిలో ప్రతివాడూ తనవంకే చూస్తున్నట్లుంది కనకాయ్‌కి. ఏదో పట్టుకున్నట్లుయి పాదాలు ముందుకు సాగటంలేదు. తెలిసినవారు కనబడితే తలకాయ సరిగ్గా ఎత్తలేక పోతున్నాడు. దారిన పోయేవాణ్ణి పోనివ్వక తెలిసిన మొకాలు "ఏరో కనకాయ్ ! మెంబరయినవంటగా. ఇగ మేమేం కనబడతంలే" అంటున్నారు.

కనకాయ్ గొంతుకేదో అడ్డం పడ్డట్లయింది. జవాబు కూడా చెప్పకుండా ఒక చిన్ననవ్వు పారేసి "వస్తా"నంటూ శర్మగారివద్దకు చేరుకున్నాడు. ఆ రోజు సాయంకాలము పూలపల్లకి కట్టిన ఎడ్లబండిమీద ఊరేగింపు జరిగింది. పెద్దలతో పాటు తనుకూడా పల్లకి ఎక్కటానికి ముందు సంకోచించాడు కనకాయ్. కానీ, శర్మగారు హెచ్చరించిన మీదట బండిమీద కూర్చోనవున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అంతమందిలో తాను కుర్చీమీద కూర్చోవాలంటే ఎంతో యిబ్బందిగా కనబడింది. ఇంతలో ఒక పిల్లవాడు బండి ఎక్కి అందరికీ పూలమాలలు వేశాడు. తానింతవరకూ ఎప్పుడూ పూలదండ మెళ్ళో వేసుకోలేదు. అదికాస్త ఎంతో బరువుగా గుండెపై వ్రేలాడుతూంది. "అబ్బ ! ఎంత బాగుంది. మంచివాసనకూడా వేస్తోంది." ఒళ్ళంతా చక్కలిగింతలు పెట్టినట్లయింది కనకాయ్‌కి.

బ్యాండుమేళం ముందుకు సాగింది. గూడెంలోని చిన్నా పెద్దా రోడ్డుమీద నిలబడి ఆశ్చర్యంగా తనవైపే చూస్తుంటే కనకాయ్‌కి శరీరం పైకి తేలి పోతూన్నట్లయింది. కిళ్ళీకొట్టు ముత్తన్న అందరికి సోడాలు కొట్టి కిళ్ళీలిచ్చాడు. గుంపులోని జనం పల్లకిలో ఊరేగే అందరికి జయజయ ధ్వానాలు చేస్తున్నారు. కనకాయికి మెల్లమెల్లగా తాను చాలా గొప్పవాడినయిపోయాననే భావం కలిగింది.

దారిలో గడ్డిమోపెత్తుకొని గౌరి, మా లక్ష్మితో నిలబడి వింతగా తనవేపే చూస్తుంటే కనకాయికి ఒళ్ళు గరిపొడిచింది. కుర్చీలో బాగా సర్దుకొని కూర్చున్నాడు. మెల్లగా పైమీది తువ్వాలు కొంచెం ముందుకు లాక్కొని గౌరమ్మని చూస్తూ చిరునవ్వు నవ్వాడు. గౌరి కన్నార్పకుండా కనకాయిని చూచి, మా లక్ష్మితో "చూశావే మాలక్ష్మీ! ఎంత్రటి దీపాల వెలుతుర్లో నా వాడెట్లా వెలిగిపోతుండో ! వల్లగుంటేనేం? నా మావ గొప్పోడు" అంటూ పులకరించి పోయింది.

కనకాయి పైమీది తువ్వాలు రెండోమారు సర్దుకున్నాడు. ఈ తడవ తన గూడమీద ఉన్న చిరుగు జ్ఞాపకానికివచ్చి నిలువునా క్రుంగిపోయాడు. తువ్వాలను బాగా ముందుకు లాక్కుంటూ బిక్కు బిక్కుమని చుట్టూ చూశాడు— ఎవరైనా తన చొక్కా చిరుగును కనిపెట్టారేమోనని.

ఊరంతా ఊరేగిన తరువాత బోసు విగ్రహం దగ్గర పెద్ద బహిరంగ సభ జరిగింది. ఊరిలో పెద్దలంతా మాట్లాడినతరువాత కనకాయినికూడా "ఏమైనా మాట్లాడుతావా ?" అని అడిగారు. అంతమంది కూడిన సభలో మాట్లాడటమంటే మాటలా ! గుండె దడదడా కొట్టుకుంది. అతి కష్టం మీద "ఇప్పుడు మాట్లాడలేను" అన్నాడు. వాడి కడుపు చల్లగా "సరే" నంటూ అడిగినవాడు వెళ్ళిపోయాడు.

బహిరంగ సభ ముగిసిన తరువాత పెరిగిపోతున్న సంతోషంతో తన యింటికి బయలుదేరాడు కనకాయి. మెడలో వ్రేలాడే పూలమాలను తీసి ప్రక్క జేబులో పెట్టుకున్నాడు. తన గౌరి ఏం చేస్తూంటుంది అనుకుంటూ యింటివద్దకు వచ్చి "గౌరీ" అంటూ పెద్దగా పిలిచాడు. గౌరి తలుపుతీసి "అప్పుడే వచ్చినావు మావా ! ఊరేగింపయిందా ?" అంది; కళ్ళు యింతచేసి చేసుకొని తన మామని చూచుకుంటూ.

"ఆఁ ఎవడు ఊరేగుతాడు. మా గౌరిదగ్గరకు పోవాలయ్యా అని చెప్పి యిక్కడికి వచ్చినానే పిల్లా!" అంటూ జేబులోని పూలదండ తీసి గౌరిమెడలో వేశాడు కనకాయ్.

"ఊరేగుతూంటే ఎంత అందంగా ఉన్నావు మావా !" అంది గౌరి సంబరాలు పడిపోయి.

"పక్కన నువ్వుండాలి గాని — నే నెప్పుడూ అందంగనే ఉంటానే పిల్లా !" అంటూ గౌరి బుగ్గమీద చిటికె వేశాడు కనకాయ్.

"పో మావా ! నీ పరాచకాలూ నువ్వూనూ !" అంటూ లోపలికి నడిచింది గౌరి.

తెల్లవారి లేచిన తరువాత కనకాయి అంతవరకూ ఈ ఎన్నికలలో తనకయిన ఖర్చు లెక్కవేసుకున్నాడు. ఎంతలేదన్నా తను సొంతంగా పెట్టిన ఖర్చు రెండువందలకు పైగానే దేకింది. శర్మగారూ, మిగిలిన పెద్దలు చాలావరకూ తనను గురించి డబ్బును పారపోశారు. వాళ్ళ ఋణం ఈ జన్మలో తీర్చుకోలేననుకున్నాడు కనకాయ్.

తాను మెంబరయినాడు కాబట్టి అన్నమాట పెద్ద పెద్ద వాళ్ళతో కలిసి మెసలాలి. పొద్దున లేచిన దగ్గర్నుండి రాత్రి నిద్రపొయ్యేవరకూ క్షణం సేపు తీరికుండదు. ఈ చినిగిన ముతకగుడ్డలు వేసుకొని తిరుగుతూంటే ఏం బాగుంటుంది అనుకొని కనకాయ్ నూటయాభై రూపాయలు అప్పుచేసి గ్లాస్కో ధోవతులు, జరీఅంచుకండువాలు, పాప్లిను షర్టింగు తీసుకున్నాడు.

ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక కూడా దగ్గరపడింది. ఒకనాడు రాత్రిపూట పదిగంటలవేళ అవతల పార్టీ శంభయ్యగారూ మరో పదిమంది పెద్దలూ కలిసి కనకాయింటికి వచ్చి తలుపు తట్టారు. కనకాయి తలుపుతీసి వచ్చిన వారి నందర్ని క్షణంసేపు చూచి నమస్కారాలు చేశాడు.

"నీతో కొంచెం పనిఉండి వచ్చాము కనకయ్యా! మాట్లాడటానికి నీకేమైనా అభ్యంతరం ఉందా ?" అన్నాడు శంభయ్యగారు.

"పెద్దలు — ఎంతమాట సెలవిచ్చారు. అర్ధరాత్రిపూట యింతమంది కలిసి యిక్కడికి రాకపోతేనేం ? కబురంపితే నేనే మీ దగ్గరకు రాకపోయానా." అన్నాడు కనకాయ్.

"లోపలికిపద— నీతో అవసరంగా కొన్ని మాటలు మాట్లాడాలి" అన్నారు మరొకరు.

కనకాయ్ సిగ్గుపడ్డాడు. ఇంతమంది పెద్దలను తన యింట్లో ఎక్కడ కూర్చోపెట్టాలి. పెద్ద ఇరకాటంలో పడిపోయి "లోపల బాగుండలేదయ్యా ఏమైనా పనిఉంటే చెప్పండి. ఇక్కడే మాట్లాడుకుందాం" అన్నాడు.

"శంభరయ్యగారు విషయం పసిగట్టాడు. "మా కిప్పుడేం కుర్చీలూ గిర్చీలూ అక్కరలేదు.

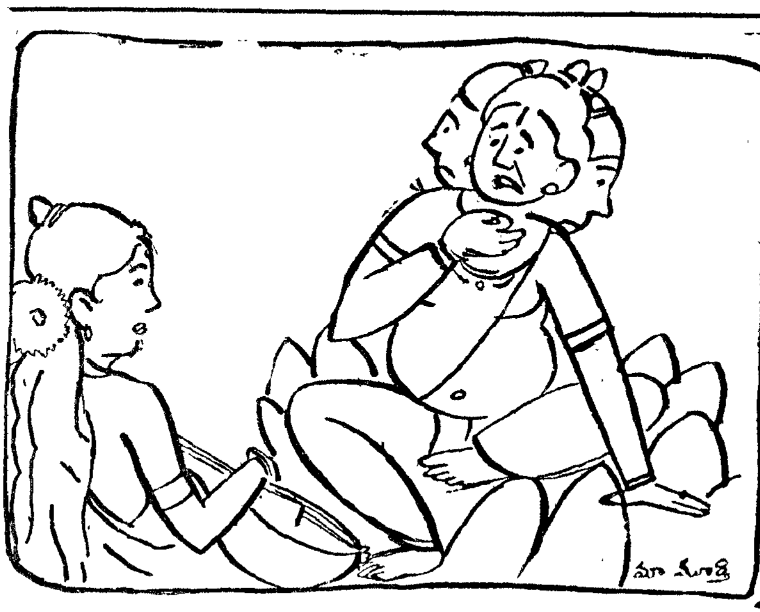

"మంజుభాషిణి మీ ఆడువారితో వాదించుటకు ఒక్కనోరు చాలదు కదా !"

నేను సగర్వంగా చెప్పుచున్నాను

... నేను గ్లాక్సో త్రాగే శిశువును, కాబట్టి చనుపాలు త్రాగే ఏ శిశువుతో నైనా సమానమైన బలంగాను, ఆరోగ్యంగాను, సంతుష్టిగాను వున్నాను. దీనికి కారణమేమనగా గ్లాక్సోలో తల్లిపాలలోగల సుగుణమంతయు సంపూర్ణముగా వున్నది.

గ్లాక్సో బేబీ పుస్తకం ఉచిత ప్రతికోసం 50 న. పై. తపాలా బిళ్లలను (తపాలా ఖర్చుల నిమిత్తం) గ్లాక్సో, పుడ్స్ రోడ్, మద్రాస్-2 ఈ చిరునామాకు పంపండి.

Glaxo

గ్లాక్సో-పసిబిడ్డలకు సంపూర్ణ పాల ఆహారము.

గ్లాక్సో లేబొరేటరీస్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.,

బొంబాయి . కలకత్తా . మద్రాస్ . న్యూ ఢిల్లీ

బ్రతక లేని వాడు

నీవు గాబరా చెందవలసిన పనేంలేదు. ఏదో నాలుగు మాటలు మాట్లాడి పోదామని వచ్చాము. బయట కంటే, లోపలే బాగుంటుంది'' అన్నాడు.

కనకాయి ఒక్కక్షణం వూరుకుని ''సరే! రాండి'' అంటూ లోపలికిపోయి ఒక చింకిచాప తెచ్చివేసి తాను నేలమీద కూర్చున్నాడు.

అంతమందిలోనూ కొంచెంసేపు నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. చివరికి శంభయ్యగారే నిశ్శబ్దాన్ని భగ్నంచేస్తూ ''కనకయ్యా! నిన్ను నేను చిన్నప్పటి నుండి ఎరుగుదును. అసలు నిన్నే మా పార్టీ తరఫున పోటీ చేయుమని అడుగుదామనుకునే లోపల ఆ శర్మ గారు కాస్తా నీతో మాటతీసుకున్నారు. అయినా అయిపోయినదానికి యిప్పుడు విచారిస్తే లాభమేముంది. ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక ఒకవారం రోజుల్లో ఉంది. నేను దానికి పోటీ చేస్తున్నాను. నీవు ఎట్లాగైనా, నీ వోటు నాకువేస్తే నీమేలు మరచిపోలేను. అసలు నాకు పోటీచేయాలని ఏమంత యిష్టం కూడా లేదనుకో— వీరంతా కలిసి ఒకటే పోరు పెడుతున్నారు కాబట్టి నిలబడక తప్పటంలేదు. ఏమంటావ్'' అన్నాడు.

కనకాయ్ కొంచెంసేపు ఆలోచించి, ''లాభం లేదండీ శంభయ్యగారూ! నన్ను యింతవారిని చేసిన శర్మగారిని వదిలిపెట్టి మీతో కలవలేను'' అన్నాడు.

శంభయ్యగారివెంట వచ్చిన వాళ్ళంతా ఎంతగా బోధించినా లాభంలేకపోయింది.

చివరికి శంభయ్యగారు తెగించాడు! ''కనకయ్యా: బాగా ఆలోచించుకో! నీవు బీదవాడివి. ఈ ఎలక్షన్ల వలన కొద్దో గొప్పో ఖర్చులయ్యే ఉంటుంది. నీవు మెంబరువి. ఊళ్ళో పెద్దమనుష్యులతో సమానమైనవాడివి. నీవు చెప్పులషాపు పెట్టటం బాగుండలేదు. నీచేత బియ్యపు దుకాణం పెట్టిస్తాం. నీ ఒక్క వోటు నాకువస్తే నేను తప్పక గెలుస్తాను. నా తరువాత, నా అంతవాడినిగా నిన్ను చేస్తాను. వోటు నువ్వు ఎవరికి వేశావో ఎవరికీ తెలియదు. కావాలంటే నీకు ముందుగానే రెండువేల రూపాయలు యిస్తా. చేతిముందుకు వచ్చిన అవకాశాన్ని కాలితో తన్నుకోకు— బాగా ఆలోచించుకో— నీవు నీ జీవితంలో యింత డబ్బు ఒక్కసారి సంపాదించలేవు'' అన్నాడు.

కనకాయ్ బాగా ఆలోచించాడు. తన్ను నమ్ముకున్న శర్మగారికి ద్రోహంచేయు బుద్ధి పుట్టలేదు. ''నేను అంత పని చేయలేను దొరా! మన్నించండి'' అంటూ చేతులు ముడుచుకున్నాడు.

''పోనీలే. యీరోజు కాకపోతే రేపైనా వచ్చి ఏ సంగతీ చెప్పు. కాని నీవు నాకు వోటుచేసినా చేయక పోయినా, యిట్లా మేము వచ్చామనిమాత్రం ఎవరికీ చెప్పనని మాటనీయాలి కనకయ్యా! కనీసం ఈసహాయమన్నాచేసి పెడ్తావనుకుంటున్నాను'' అంటూ దీనంగా చూశాడు శంభయ్యగారు.

''నేను మీకు సహాయం చేయలేకపోయినా ఈ విషయం మాత్రం ఎవరితో చెప్పనని మాట ఇస్తున్నాను దొరా! తిన్నయింటి వాసాలు లెక్కపెట్టలేను. క్షమించండి'' అన్నాడు వాళ్లను వీడ్కోలుపుతూ కనకాయ్.

వచ్చినవాళ్ళనందరినీ సాగనంపి తిరిగి—వచ్చిన కనకాయికి విసుగు పుట్టుకొచ్చింది. ''ఛీ! ఎథవ

కొంపంటా! ఎధవ కొంప. ఎవరైనా పెద్ద మనుషులు వస్తే కూర్చోమంటానికి ఒక బల్ల పీట కూడా లేకపోయె. రేపు ఎట్లా అయినా ఓ నాలుగు కుర్చీలూ అవీ కొని తేవాలి" అనుకున్నాడు.

మరునాడు కనకాయ్ తన చెప్పులషాపు కాస్తా ఆరువందల రూపాయలకు అమ్మివేశాడు. మంచివి చూసి, నాలుగు టేకు కుర్చీలూ, రెండు బల్లలూ భార్యకు మూడు మంచి చీరలూ కొన్నాడు.

వాటి నన్నిటినీ చూచి గౌరి తెల్లబోయింది. "ఇవన్నీ ఎక్కడ తెచ్చావు మావా! డబ్బెవరిచ్చారు" అంది.

"తొందర్లో చిల్లర—కొట్టు పెట్టుతున్నావే గౌరీ! మారిగాడికి చెప్పులషాపు అమ్మేసినా" అన్నాడు కనకాయ్.

గౌరమ్మ కండ్లవెంట బాష్పాలు జాలువారాయి. "మనం నాశనమయ్యే రోజులు వచ్చినాయి మావా! మా అయ్యతో సంబంధం చెడగొట్టుకున్నావు. అన్నంపెట్టే చెప్పులషాపు అమ్మేశావు. ఆ మిగిలి ఉన్న పొలం కాస్తా యియ్యాల రేపో అయిపోతది. ఇక ఎట్లా మనం బ్రతకటం?" అంది.

"ఛా! నువ్వు నోరుముయ్యి, ఎప్పుడూ అపశకునం మాటలే" అంటూ చీదరించుకున్నాడు కనకాయ్.

ఎలక్షనులో శర్మగారే ప్రెసిడెంటుగా ఎన్నికయ్యాడు. ఆయనగారితో పోటీ చేసిన శంభయ్యగారు ఒక వోటు తక్కువతో వోడిపోయాడు. తన వోటు వల్లనే శర్మగారు గెలిచారనే ధీమాతో ఛాతీ విరుచుకొని తిరిగాడు కనకాయ్. ఈలోగా కనకాయ్ కాస్తా కనకయ్యగా మారిపోయాడు. గిరజాల జుట్టు కత్తిరింపు వేయించి నాజూకుగా తయారయ్యాడు. చినిగిన బట్టలు తీసిపారేసి గ్లాస్కో ధోవతులతో, ఇస్త్రీ చేసిన బట్టలతో తళతళా మెరిసిపోయాడు.

క్రొత్త సభ్యుల ప్రథమ సమావేశం పంచాయితీబోర్డు ఆఫీసులో జరిగింది. కనకయ్య శర్మగారి ప్రక్కనే ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఏవో కాగితాలు సర్దుకుంటూ శర్మగారితో మాట్లాడుతున్నాడు.

"ఆఫీసరుగారూ! ఈరోజు ఎజెండా ఏమిటో" అంటూ ఒకరు ప్రశ్నించారు.

ఆఫీసరు మాట్లాడేలోపుగానే కనకయ్య అందుకుని, "ఏజెండా ఏమిటీ! మన జెండా ఉండగా ఇంకో జండా ఎందుకూ" అంటూ గర్వంగా చుట్టూ కలియచూశాడు.

సభ్యులందరు కనకయ్యను వింతగా చూచి పకపకా నవ్వారు. వారందరూ తనను మెచ్చుకుంటున్నారనే భావంతో కనకయ్య "అంతేగదండీ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరుగారూ! ఈరోజునుంచి పెట్టాల్సింది మెజారిటీవాళ్ల జండే గదాండీ" అన్నాడు.

మళ్ళీ సభ్యులందరు నవ్వలేక పొట్టలు పట్టుకున్నారు. శర్మగారు మొఖం చిన్నబుచ్చుకుంటూ "కనకయ్యా! నీవు కొంచెం ఆగు" అంటూ మందలించాడు.

శర్మగారు తనవేపు చురుకుగా ఎందుకు చూశారో ఎంత ఆలోచించినా కనకయ్యకు బోధపడలేదు. "ఇంతకూ తను అన్నమాటలో తప్పేముంది" అనుకున్నాడు.

సినిమాహాలు యజమాని లక్ష్మణరావుగారు ఆరోజు క్రొత్తసభ్యు లందరినీ "టీ" పార్టీకి ఆహ్వానించాడు. అందరూ సాయంకాలానికి సినిమాహాలు చేరుకున్నారు.

"టీ" పార్టీ అనంతరం లక్ష్మణరావుగారు అందరినీ సినిమా చూచి పొమ్మని బలవంతం చేశారు.

కనకయ్య సినిమాకు కుర్చీ టిక్కెట్టుకి ఎప్పుడూ పోలేదు. ఉమ్ములతో, సిగరెట్టు పీకలతో నిండి అసహ్యంగా ఉండే నేలకే ఎప్పుడూ పోయేవాడు. "కుర్చీలో కూర్చుని సినిమా చూస్తే ఎంత బాగుంటుంది" అనుకున్నాడు కనకయ్య. పైనున్న పంకాలు గిరగిరా తిరుగుతున్నాయి. చల్లటి గాలి శరీరానికి తాకి కితకితలు పెడ్తోంది. అటువంటి సమయంలో మనసు ఉల్లాసంగా ఉర్రూతలూగింది. ఏదైనా మాట్లాడా లనిపించి "ఇయ్యాళ ప్యాసింజర్లు బాగా వచ్చారే!" అన్నాడు.

కనకయ్య అని మాటలు ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. అర్థంకాని ముఖాలతో కొంతమంది కనకయ్యవేపు చూశారు. "ఇయ్యాళ సినిమాహాలుకి ప్యాసింజెర్లు చాలామంది వచ్చారు" అంటూ వారికి తా నన్నమాటను తిరిగి బోధపరిచాడు.

వాళ్లంతా ఒక్కసారి పకపకా నవ్వారు. ఇందులో నవ్వవలసినంత విశేష మేముందని కనకయ్య బిక్కమొహం వేశాడు. సినిమా వదలిన తరువాత, శర్మగారి నడిగితే, "ప్యాసింజెర్సు అంటే ప్రయాణం చేసేవార" ని చెప్పి తానుకూడా నవ్వారు. కనకయ్య నాలుక కొరుక్కుని యికనుంచి పదిమందిలో తానేమీ మాట్లాడకూడదని ఒట్టేసుకున్నాడు.

శర్మగారూ, మిగిలిన పెద్దలు అనుకున్నట్లు కనకయ్య తను గూడేనికి పెద్ద కాలేకపోయాడు. ఇప్పటివరకూ తిరపతయ్యే పెద్దగా చెలామణి అవుతున్నాడు. మామా అల్లుళ్ల మధ్య చూపులు మాటలు మరచిపోయాయి.

తాను మెంబరయిన రోజునుండి పనిఉన్నా లేకపోయినా ప్రొద్దుపోయేవరకూ శర్మగారి చుట్టూ తిరుగుతున్నాడు కనకయ్య. ఈ తిరగటంలో కనకయ్య కాస్తా కనకయ్యగారు అయిపోయాడు. పనుల అవసరం ఉన్న ఒక రిద్దరు వచ్చి ప్రాధేయపడితే, శర్మగారితో చెప్పి వారి పనులు చేసి పెట్టాడు. తరువాత ఒకరోజున అడ్డమైన వాళ్లందరినీ తనవద్దకు తీసుకురావద్దని శర్మగారు కనకయ్యను మందలించారు. ఆనాటినుండి మళ్లీ కనకయ్య అటువంటివాటి జోలికి పోలేదు.

గొప్పగా పదిమందిలో కనపడాలంటే విరివిగా ఖర్చుపెట్టాలంటారు. అందువలన కనకయ్య ప్రతి రోజూ ప్రొద్దుటిపూటా, సాయంకాలము తప్పనిసరిగా కాఫీహొటలుకు పోతున్నాడు. కనీసం డజను పంచెలన్నా వాడుతున్నాడు. రెండు రోజులకొక యిస్త్రీ మడత విప్పుతున్నాడు. "రిమ్‌లెస్" కళ్లజోడు పెట్టుకుని ఖరీదైన చెప్పులు వేసుకుని క్రొత్త పెండ్లికొడుకులాగా బజార్లవెంట

20 రోజులకు మాత్రము

తగ్గింపు ధరలు. కాశ్మీర్ బ్యూటీ చేనేత చీరలు. ఒక్కొక్కటి ధర రు 7/50. 2 చీరలు రు 14. 3 చీరలు రు. 20. ఒకే తడవ 3 చీరలు కొనువారికి పోస్టేజి, ప్యాకింగు ఉచితం.
బహుమతులు:— 2 చీరలు కొనువారికి ఒక జత ఇయర్ టాప్స్. 3 చీరలు కొనువారికి ఒక బ్లౌజ్, ఒక జత ఇయర్ టాప్స్. మీ ఆర్డరును వెంటనే పంపండి. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.
THE ROYAL STORES (APM)
Post Box No. 1774, Delhi-6.

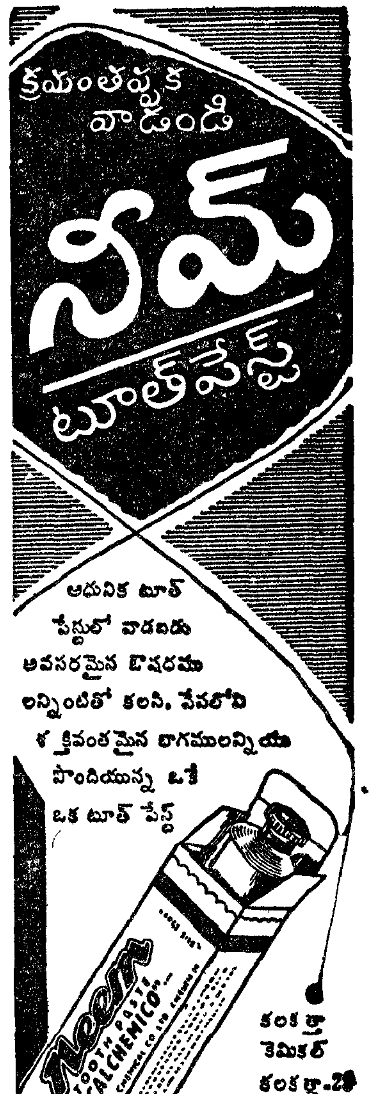

దక్షిణ ఇండియా ఆఫీసు:
5/149, బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

తిరుగుతున్నాడు. దీనితో ఖర్చులు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. గౌరమ్మ గడ్డిమోపు అమ్మి తెచ్చే అర్ధరూపాయి డబ్బులతో పొయ్యిలో పిల్లి ఎలా లేస్తుంది. చెప్పులషాపుమీద సంపాదించిన రెండెక రాల పొలమూ చిల్లర ఖర్చులకోసం అమ్మేశాడు. తినేవాళ్లుంటే గుట్టలే ఆగవంటారు. పాపం! చిల్లర కొట్టు పెట్టటానికి తీరికే చిక్కలేదు కనకయ్య గారికి.

బ్రతుకలేనివాడు

మొట్టమొదటి రోజుల్లో మెంబరుగా ఎన్నికయిన కనకయ్యను అంతా వింతగా చూసేవారు. కాలం గడచినకొద్దీ రోజూ కనపడేవాడేకదా అనుకొని అతనివైపు చూడటమే మానుకున్నారు.

రానురాను యిల్లు గడవటం కష్టమైపోయింది. తిరిగి పంచాయితీ ఎన్నికలు దగ్గర పడ్డాయి. శర్మ గారు కనకయ్యను పిలిపించి "కనకయ్యా! ఈతడవ కూడా ఎన్నికలలో నిలబడుతావా?" అన్నాడు.

కనకయ్యకు కళ్లనీళ్ల పర్యంతం అయింది. "వద్దు బాబూ! నేను ఈతడవ నిలబడదలుచుకో లేదు. ఏదైనా పని చేసుకొని బతుకుదా మను కుంటున్నా" నన్నాడు.

శర్మగారు కూడా అంతగా పట్టుపట్టలేదు. దానికంత అవసరం కూడా లేకపోయింది. కనకయ్య మామ తిరపతయ్యను తమ పార్టీ మనిషిగా నిల బెట్టి ఆ తడవకు గెలిపించుకున్నాడు. శర్మగారు మను ష్యులు. ఎవరిని ఎట్లా మంచి చేసుకోవాలో వారికి వెన్నతో పెట్టిన విద్య.

కనకయ్య యింట్లో దరిద్రం తాండవించింది. చినిగిన చొక్కాలు కుట్టుకుని తొడుగుకుంటు న్నాడు. ఇల్లు వదిలి వీధిమొఖం పట్టాలంటే వచ్చిన చావైపోయింది. ఇంట్లో ఉంటే, ఖాళీ కుర్చీలు విరగబడి నవ్వుతున్నాయి.

పరిస్థితులు పూర్తిగా విషమించేసరికి గౌరమ్మ తండ్రి దగ్గరకు పోయి ఏడ్చి ఏభై రూపాయలు తెచ్చింది.

ఆ డబ్బుతో కనకయ్య పనిముట్లు పాత కోర్టు కొన్నాడు. బోసు విగ్రహందగ్గర పాత వాడే ఎండలో గోనె పట్టామీద కూర్చుని కొత్త రు చెప్పులు కుడుతున్నాడు. ఒళ్లంతా చెమటలు దిగ జారుతున్నాయి.

"కనకాయ్! యీ చెప్పులకి ఉంగటం వేయరా" అంటూ వినిపించింది. లాగి లెంపకాయ కొట్టిన ట్లయి తలకాయ పైకెత్తి చూశాడు కనకయ్య— శంభయ్యగారు ఎడం—కాలి చెప్పు తీసి కనకాయ్ మీదికి విసరివేశాడు.

కనకాయ్ కండ్లముందు గతం గిర్రున తిరి గింది. ఏ బోసు విగ్రహం ముందు మీటింగులో పూలమాల వేసుకుని తాను కూర్చున్నాడో ఆ స్థలం లోనే యిప్పుడు జోడు అర్ధరూపాయి చేసే, కొత్త రు చెప్పులు కుట్టుకుంటూ చెమటలు కారుస్తున్నాడు. వారేతే ఒకప్పుడు తన రహస్యం కాపాడమని పాదాలు పట్టుకున్నారో వారే యిప్పుడు చెప్పులు మీదికి విసిరేస్తున్నారు.

ఈ మధ్యకాలంలో కనకాయ్ కాస్తా కనకయ్య అయ్యాడు. తరువాత కనకయ్యగారు అయ్యాడు. చివరకు మళ్లీ కనకాయ్‌గా మారిపోయ్యాడు.

"ఏమిరా కనకాయ్. ఇంకా కాలేదూ!" అంటూ చుట్ట పొగ గుప్పున వదిలారు శంభయ్యగారు.

గతంలోనుండి వర్తమానంలోనికి వచ్చాడు కనకాయ్. "అయింది దొరా!" అంటూ శంభయ్య గారి పాదాల దగ్గర మెల్లగా చెప్పుల—జోడు పెట్టాడు.

ఐదు పైసల బిళ్ల కనకాయ్ మీదకు విసిరేసి "బ్రతకలేనివాడు" అంటూనే శంభయ్యగారు సాగి పోయారు.

సుళ్లు తిరిగిన కన్నీటితో బియ్యంకొట్టు కేసిగా మెరిసే కనకాయ్ చేతిలోని కొత్త రు చెప్పులోకి జారిపోయింది. ☆

రుజువైన పామొలివ్ పద్ధతితో మీ శిరోజాలను సౌందర్యవంతం చేసుకొనండి

పామొలివ్ పెర్‌ఫ్యూమ్డ్ కోకొనెట్ హెయిర్ ఆయిల్...

మీ జుత్తును పోషిస్తుంది. నిడువైన, ఒత్తుగావున్న జుత్తు పామొలివ్‌తో సహజంగా అమరుతుంది. మనోహరమైన మూడు సువాసనలతో దొరుకుతుంది — గులాబి, లవెండర్, మల్లె.

పామొలివ్ కోకొనెట్ ఆయిలు షాంపూ...

ప్రఖ్యాత పద్ధతితో ప్రశస్తమైన కొబ్బరి నూనెతో ప్రత్యేకంగా తయారు చేసినది. దీనిని ఉప యోగిస్తే జుత్తుకు కొత్త అందం సమకూరుతుంది. పామొలివ్ యొక్క అపారమైన, పరిపోషక నురగ మీ జుత్తును, తలమీది చర్మాన్ని చక్కగా పరిశుభ్రపరుస్తుంది. మీ జుత్తు కుసుమ కోమలంగా, ఆరోగ్యంగా పెరుగుతుంది.

అధునాతన భారతీయనారులు శిరోజసౌందర్యం కోసం పామొలివ్ ఎంచుకొంటారు

PLM-SO-FBL